

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седница одржана на 25.09.2025 година, врз основа на примена жалба од **Здружение на граѓани за промоција, издавање, иницијативи и меѓународна соработка ДЕЛО** од Скопје ја донесе следнава:

ОДЛУКА ЖАЛБАТА Е ОСНОВАНА

Текстот со наслов „**Што на Софија и е мило, тоа и се сонило**“, објавен од интернет порталот – онлајн медиум Нова Македонија (novamakedonija.com.mk) на 25.08.2025 г., отстапува од професионалните и етичките стандарди при известувањето.

ЖАЛБА

Жалителот до СЕММ на 16.09.2025 г., упати жалба за текстот со наслов „Што на Софија и е мило, тоа и се сонило“, објавен од интернет порталот – онлајн медиум Нова Македонија (novamakedonija.com.mk) на 25.08.2025 г., при што се жали на незастапена втора страна, непочитување на законите во државата, на говор на омраза и дискриминација и на непочитување на етничките, културните и религиозните различности во Македонија.

„Во конкретниот случај содржината на текстот е искористена да поттикне говор на омраза, дискриминација по основ на национална основа врз бугарскиот народ и Р. Бугарија, односно интернет порталот не го почитувал, ниту го протолкувал Законот за ратификација на Договорот за пријателство, добрососедство и соработка помеѓу Република Македонија и Република Бугарија..., во кој е пропишано дека двете страни ќе преземаат ефикасни мерки за спречување на недоборонамерна пропаганда од страна на институции и агенции“ и ќе спречуваат приватни субјекти кои шират насилство и омраза – се наведува во дел од жалбата.

Жалителот смета дека медиумот има намера да поттикне омраза и раздор и да ги наруши односите меѓу двете земји.

Во жалбата на СЕММ му е доставена целата содржина во пдф формат (компјутерски скриншот од текстот и линкот од објавата), како и образложение на жалителот.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со востановената процедура (член 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби), по приемот на жалбата стапи во контакт со медиумот и побара да се изјасни по однос на наводите во жалбата.

Притоа, го потсети медиумот и на можноста случајот да се реши по пат на медијација, пред да биде разгледуван од членовите на Комисијата за жалби. На медиумот детално му беа појаснети наводите на жалителот и основите по кои смета дека е постапено непрофесионално при известувањето.

До СЕММ во предвидениот рок не беше доставен одговор од медиумот.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека текстот со наслов „Што на Софија и е мило, тоа и се сонило“, објавен од интернет порталот – онлајн медиум Нова Македонија (novamakedonija.com.mk) на 25.08.2025 г., отстапува од професионалните и етичките стандарди при известувањето, при што е прекршен член 4 член од Кодексот на новинарите на Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

Комисијата ги разгледа фактите поврзани со случајот и утврди дека станува збор за текст кој по својата форма најблиску е до анализа, а која се однесува на прашањето за информациите за историски настани што се пласираат во соседна Бугарија, преку пример поврзан со објавен текст во бугарски медиум.

Комисијата оцени дека во текстот јавниот интерес би можел да се најде во фактот што темата историја е една од доминантните во односите на несогласување помеѓу Македонија и Бугарија.

Сепак, текстот сепак има етички пропуст што не е именуван изворот/изворите на дел од презентираната содржина. Имено, тие се претставени како „добро упатени соговорници“.

Од тука Комисијата смета дека не бил испочитуван членот 4 од Кодексот на новинарите на Македонија, кој му налага новинарот да го назначи изворот во својот текст. Во добрата новинарска пракса исклучок се прави само доколку изворот од оправдани причини бара да остане анонимен, но и во тој случај, поради кредибилноста на текстот новинарот би требало барем малку поблиску да го лоцира неименуваниот извор, без да му ја наруши анонимноста.

Затоа Комисијата заклучи дека е прекршен член 4 од Кодексот на новинарите на Македонија:

Член 4

Новинарот ќе го назначи изворот на информациите, но ако изворот бара да остане анонимен, новинарот ќе го заштити.

Во согласност со наведеното, Комисијата едногласно одлучи како што е погоре наведено. Во работата на Комисијата учествуваа членовите: Снежана Трпевска, Мирче Адамчевски, Тамара Чаусидис, Жана Божиновска и Сефер Тахири.

Со почит,

Совет за етика во медиумите
на Македонија

Претседателка на Комисијата за жалби
Снежана Трпевска

